

PREDMET: JAVNA UPRAVA I UPRAVLJANJE

I DEO

Javno upravljanje i vršenje javne vlasti

1. Objasnite šta je vlada, ko čini vladu i koja je njena uloga u društvu.
2. Navedite najznačajnije poslove koje vlada obavlja i kratko ih obrazložite.
3. Objasnite šta je javni sektor, navedite osnovne forme njegovog organizovanja kao i usluge i javna dobra koje ovaj sektor obezbeđuje građanima i privredi.
4. Objasnite ko čini državnu upravu kao i koje su joj funkcije. Šta je javna uprava i koji su njeni poslovi?
5. Navedite jednu od definicija javnog upravljanja, njene osnovne elemente i kratko ih obrazložite.
6. Navedite osnovna načela Evropske unije o javnom upravljanju.
7. Navedite osnovne funkcije menadžmenta u javnom sektoru i kratko ih obrazložite.
8. Objasnite koja je razlika između javnih i privatnih dobara, kao i zašto vlada obezbeđuje javna dobra.
9. Kratko obrazložite koncept dobrog vršenja javne vlasti kao i osnovne principe i vrednosti na kojima insistira ovaj koncept.
10. Objasnite koja je razlika između koncepta javnog upravljanja i koncepta dobrog vršenja javne vlasti.

Promenljivi kontekst javnih politika

1. Navedite širu definiciju javnih politika i kratko obrazložite njene osnovne elemente.
2. Kreiranje javnih politika danas se suočava sa novim izazovima kao što su spoljni i unutrašnji pritisci. Navedite neke od njih i kratko obrazložite njihov uticaj na javne politike.
3. Objasnite karakteristike novog javnog menadžmenta kao koncepta reforme javnog upravljanja. Koji su pozitivni efekti ovog koncepta a šta su negativne posledice njegove primene?

4. Navedite najvažnije aktore koji ispoljavaju interes da učestvuju u procesu kreiranja javnih politika kao i njihove motive za učešće.

5. Objasnite da li se i u čemu menja uloga politike i političara u savremenom kreiranju javnih politika.

Javni sektor – obim i struktura

1. O mestu i ulozi vlade u savremenoj državi postoje dva međusobno suprotstavljena pristupa. Navedite te pristupe, objasnite njihove osnovne karakteristike kao i njihov uticaj na razvoj javnog sektora.

2. Koji su glavni uzroci “neuspeha tržišta”? Koje državne intervencije imaju najviše mogućnosti da ih na ekonomski način isprave?

3. Navedite glavne funkcije savremene države, kratko ih obrazložite kao i mehanizme koje država upotrebljava da ih uspešno ostvari.

4. Kratko obrazložite istorijski razvoj države, od koncepta države kao “noćnog čuvara” do savremene socijalne države i države blagostanja.

5. Koji su glavni uzroci “neuspeha vlade” i koje su posledice tih neuspeha na reformu javnog sektora?

Reforma javnog upravljanja u zemljama OECD-a

1. Objasnite definiciju javnog upravljanja, navedite glavne ciljeve koji se reformom žele postići i kratko ih obrazložite.

2. Povećanje efikasnosti javnog sektora jedan je od osnovnih ciljeva njegove reforme a merenje učinka rada vlade je jedan od načina da se to ostvari. Kratko obrazložite šta je to učinak u javnom sektoru, kao i kako se on meri i ocenjuje.

3. Navedite glavne modele reforme javnog sektora i kratko obrazložite njihove osnovne karakteristike.

4. Navedite neke zajedničke karakteristike reforme javnog sektora u zemljama OECD-a, a posebno objasnite značaj uvođenja novih institucija čiji je cilj veća uloga građana u kreiranju i implementaciji javnih politika.

5. Kratko obrazložite koji će biti glavni pristupi u daljoj reformi javnog sektora, koji se ciljevi postavljaju, na čemu se insistira i koje metode u delovanju javnog sektora mogu biti primenjivane u budućnosti.

Strateški menadžment u organizacijama javnog sektora

1. Navedite osnovne faktore koji bitno utiču na upravljanje organizacijama u javnom i privatnom sektoru. Kratko obrazložite koji od tih faktora su važni za menadžment u javnom sektoru.

2. Navedite jednu od definicija strateškog menadžmenta, koja po vašem mišljenju je najprimerenija za objašnjenje upravljanja organizacijama u javnom sektoru. Kratko obrazložite pojam “strategija” i njegov značaj u menadžmentu javnog sektora.

3. Navedite pet faza u procesu kreiranja strategija u javnom sektoru i kratko ih obrazložite.

4. Objasnite šta je to SWOT analiza i PESTLE analiza kao i njihovu ulogu u definisanju strateških planova u javnom sektoru.

5. Strateški ciljevi su jedan od glavnih elemenata strateških planova organizacija u javnom sektoru, kratko ih obrazložite a posebno objasnite na koji način ih treba definisati.

6. Objasnite analizu lanca vrednosti u ispitivanju internih faktora organizacija u javnom sektoru. Navedite neke od njihovih osnovnih dimenzija i kratko ih obrazložite.

7. Organizaciona kultura je bitan faktor koji utiče, kako na definisanje strategije u organizacijama javnog sektora tako i na način upravljanja ovim organizacijama. Posebno kratko obrazložite dva načina na koji se organizaciona kultura u javnom sektoru može objasniti.

8. Navedite tri osnovna kriterijuma evaluacije strateških opcija, kratko ih obrazložite i objasnite na odgovarajućem primeru.

Marketing u organizacijama javnog sektora

1. Navedite jednu od definicija marketinga koji je najprikladniji za primenu u organizacijama javnog sektora.

2. Navedite dva pristupa marketinga – orijentacija ka proizvodu nasuprot orijentaciji ka tržištu i objasnite njihove pristupe i karakteristike.

3. Navedite koje analize je neophodno izvršiti u pripremi marketinške strategije i marketinških planova, kao i razlog zbog čega je to neophodno.

4. Kratko obrazložite glavna ograničenja marketinga u javnom sektoru i njihove posledice po upravljanje organizacijama u javnom sektoru.

Poveravanje javnih usluga

1. Dugo vremena javne usluge građanima i privredi pružao je javni sektor a finansirala država. Navedite glavne razloge zbog kojih je i privatni sektor uključen u pružanje javnih usluga, kao i osnovne forme reforme javnog sektora koje to omogućavaju.

2. Navedite pojam javno-privatnog partnerstva, obrazložite dva osnovna oblika JPP i njihove glavne karakteristike.

3. Navedite i kratko obrazložite važne nedostatke javno-privatnog partnerstva u pružanju javnih usluga kao i kako se ti nedostaci mogu otkloniti.

4. Kratko obrazložite na koji način se poveravanjem javnih poslova mogu ostvariti širi društveno-ekonomski ciljevi kao i neke od glavnih mera koje treba preduzeti da bi takav pristup bio uspešan.

Upravljanje javnim finansijama

1. Kratko obrazložite kako Ustav Republike Srbije definiše oblike i strukturu javnog sektora u našoj zemlji i objasnite dva nivoa javnog sektora u Srbiji.

2. Navedite i kratko obrazložite razlike između javnog i privatnog sektora kada je reč o upravljanju finansijama a posebno pitanja motiva, načina finansiranja, korisnosti, obuhvata i načina odlučivanja.

3. Navedite definiciju budžeta, objasnite njegove glavne funkcije kao i ko usvaja budžet a ko kontroliše trošenje budžetskih sredstava i na koji način.

4. Navedite tri modela upravljanja javnim finansijama i kratko obrazložite njihove karakteristike a posebno prednosti i nedostatke svakog od modela.

5. Kako bi opisali uporednu procenu modela upravljanja finansijama u javnom sektoru i kratko objasnite šta je dobro upravljanje javnim finansijama u jednoj zemlji.

Upravljanje ljudskim resursima u javnom sektoru

1. Navedite u čemu je poseban značaj upravljanja ljudskim resursima u javnom sektoru, u odnosu na osnovne funkcije menadžmenta, posebno kada je reč o upravljanju resursima i kratko ih obrazložite.

2. Navedite osnovne karakteristike klasičnog kadrovskog upravljanja i upravljanja ljudskim resursima i obrazložite te razlike.

3. Navedite osnovne razloge zbog kojih se vlada smatra za dobrog poslodavca.

4. Navedite koje su osnovne zajedničke ideje modela upravljanja ljudskim resursima i kratko ih obrazložite.

5. Prema Piteru Druckeru svim organizacijama su potrebni dobri i sposobni menadžeri. Navedite pet ključnih sposobnosti koje menadžeri u javnom sektoru treba da poseduju.

Informaciono komunikacione tehnologije u organizacijama javnog sektora

1. Navedite jednu od definicija E-uprave, kratko objasnite njihov značaj i ulogu u pružanju usluga koje obezbeđuje javni sektor.

2. Navedite koji su danas glavni zahtevi građana i privrede u odnosu na javni sektor i njegove usluge.

3. Navedite osnovnu definiciju i karakteristike E-vlade i obrazložite koje koristi E-vlada može da obezbedi građanima i privredi.

4. Navedite usluge koje E-vlada može pružiti građanima i privredi.

5. Navedite definiciju E-demokratije. Zašto je to značajno za unapređenje političkog života u jednoj društvenoj zajednici kao i neke od oblika komunikacije između građana i vlade koji se mogu koristiti na ovakav specifičan demokratski način.

6. Navedite i kratko obrazložite moguće opasnosti od upotrebe IKT u pružanju usluga javnog sektora građanima i privredi i kako se te opasnosti i zloupotrebe mogu sprečiti.

II DEO

Merenje i upravljanje učinkom u organizacijama javnog sektora

1. Objasnite šta je upravljanje učinkom u organizacijama javnog sektora i zbog čega je ono korisno.
2. Objasnite šta su to indikatori učinka kao i koje vrste indikatora je moguće izvesti, navedite ih i kratko ih obrazložite.
3. Objasnite model input-output merenja učinka kao i njegove osnovne pokazatelje.
4. Objasnite osnovnu tipologiju indikatora učinka i kratko objasnite svaki od njih.
5. Objasnite odnos učinka i vrste odgovornosti koje imaju organizacije javnog sektora i kratko ih obrazložite.

Upravljanje kvalitetom u organizacijama javnog sektora

1. Navedite jednu od definicija kvaliteta koja po vašem mišljenju najviše odgovara javnom sektoru i kratko obrazložite razliku između upravljanja kvalitetom u javnom i privatnom sektoru.
2. Navedite osnovne karakteristike i dimenzije kvaliteta usluga u javnom sektoru.
3. Kratko obrazložite sistem menadžmenta kvalitetom u javnom sektoru kao i njegove osnovne karakteristike.
4. Da bi se obezbedio dobar kvalitet javnih usluga navedite i kratko obrazložite SMART ciljeve kao jedan od pristupa kvalitetu usluga u javnom sektoru.
5. Kratko obrazložite kakva je uloga Građanske povelje o javnim uslugama u odnosu na standarde kvaliteta u javnom sektoru.
6. Navedite glavne instrumente, odnosno sisteme kontrole kvaliteta u javnom sektoru i kratko ih obrazložite.
7. Navedite osnovne indikatore kvaliteta dobrog vršenja javne vlasti.

Upravljanje procesima u organizacijama javnog sektora

1. Kratko objasnite šta je poslovni proces i navedite njegova glavna obeležja.
2. Objasnite zbog čega su poslovni procesi važni i navedite neke od razlika između tradicionalnih i procesno orijentisanih organizacija.
3. Objasnite šta je analiza poslovnog procesa i objasnite koje dimenzije informacija su neophodne za tu analizu.
4. Objasnite šta je optimizacija poslovnog procesa, navedite četiri osnovne dimenzije njegove optimizacije i ciljeve koji se optimizacijom mogu postići.
5. Neki poslovni procesi mogu biti nedelotvorni i neefikasni. Objasnite koji su procesi nedelotvorni a koji neefikasni kao i njihove osnovne karakteristike- navedite neke primere.

Nadzor, inspekcija i revizija u javnom sektoru

1. Navedite jednu od definicija revizije koja po vašem mišljenju najviše odgovara kontroli u javnom sektoru.
2. Objasnite zašto je revizija u javnom sektoru potrebna i navedite neke od razloga zbog kojih se ona sprovodi kao i to šta se revizijom može postići.
3. Navedite koje dve osnovne forme revizije postoje i objasnite njihove osnovne karakteristike.
4. Navedite neke od izazova pred kojima se nalazi eksterni nadzor u javnom sektoru i objasnite neke od njih.
5. Kratko objasnite kakav je pristup i organizovanost revizije javnog sektora u Srbiji i kako možemo oceniti njene pozitivne karakteristike a šta su joj nedostaci.

Vršenje javne vlasti u umreženom društvu

1. Navedite jednu od definicija o dobrom vršenju javne vlasti i kratko je obrazložite.
2. Navedite osam karakteristika dobrog vršenja javne vlasti i ilustrujte ih određenim primerima.
3. Šta su to mreže i kakva je njihova uloga u formulisanju javnih politika?
4. Navedite Roudsovu tipologiju mreže javnih politika i neke njihove karakteristike.

Partnerstvo u obezbeivanju zajedničkih potreba u društvu

1. Objasnite šta je to javno-privatno partnerstvo i navedite neke od formi koje se najčešće primenjuju u pružanju javnih usluga.
2. Navedite pet razloga zbog kojih javno mnjenje podržava partnerstvo javnog i privatnog sektora i kratko ih obrazložite.
3. Navedite šest razloga zbog kojih javno mnjenje smatra da su javno-privatna partnerstva nepoželjna.
4. Navedite na kojim kriterijumima i vrednostima se insistira pri upravljanju javno-privatnim partnerstvima.

Decentralizovano upravljanje-agencije i nezavisna tela

1. Navedite širu definiciju decentralizacije i objasnite njene osnovne dimenzije.
2. Navedite definiciju nezavisnog tela na koja se prenose određena ovlašćenja vlade i njene osnovne karakteristike.
3. Navedite neke od argumenata koji idu u prilog decentralizaciji ovlašćenja vlade na nezavisna tela.
4. Objasnite da li decentralizacija ima određene nedostatke i mane i kratko ih obrazložite.
5. Navedite neke od argumenata protiv decentralizacije ovlašćenja vlade na nezavisna tela (agencije).

Liderstvo u javnom sektoru

1. Navedite razloge značaja liderstva u javnom sektoru i jednu definiciju koja po vašem mišljenju najuspešnije odgovara na ove razloge.

2. Javnom sektoru su danas potrebni i dobri menadžeri i dobri lideri. Navedite neke od ključnih razlika između liderstva i menadžmenta.

3. Navedite glavne izvore moći lidera u organizacijama javnog sektora i kratko ih obrazložite.

4. Navedite neke od karakteristika koje treba da poseduju lideri u organizacijama javnog sektora.

Uključivanje građana i drugih aktera u rad javnog sektora

1. Kratko obrazložite koristi na koje ukazuje OECD, koje se obezbeđuju pri uključivanju građana u rad javnog sektora.

2. Navedite koje sve grupe građana treba uključivati u rad javnog sektora i to kratko obrazložite.

3. Navedite najčešće oblike uključivanja građana u rad javnog sektora i kratko obrazložite svrhu njihovog uključivanja.

Politika, javne politike i praksa-promenljiva ravnopravnost

1. Navedite osnovna načela na kojima insistira Evropska unija kada je u pitanju politika ravnopravnosti.

2. Kratko obrazložite karakteristike i pristupe administrativne pravde i ukažite na glavne razlike između principa administrativne pravde i socijalne pravde.

3. Kratko obrazložite prepreke koje postoje u ostvarivanju politike ravnopravnosti na institucionalnom, organizacionom i ličnom nivou.

Etika i standardi ponašanja u javnom sektoru

1. Navedite pojam etike i kratko obrazložite značaj etičkog ponašanja u pružanju usluga od strane javnog sektora.

2. Kratko obrazložite značaj etičkih standarda u javnom sektoru i navedite šest ključnih oblasti javne etike.

3. Navedite definiciju korupcije i kratko je obrazložite.

4. Kratko obrazložite značaj kontrole i prevencije u obezbeđivanju etičkog ponašanja u javnom sektoru.

Javne politike i praksa zasnovane na činjenicama

1. Navedite dve osnovne vrste dokaza koji se koriste za unapređenje delotvornog vršenja javne vlasti. Kratko obrazložite glavne svrhe za koje se dokazi mogu koristiti kada su u pitanju javne politike.

2. Analiza uticaja propisa koje usvajaju javne vlasti bitna su pretpostavka za efektivno i efikasno funkcionisanje javnog sektora. Navedite osnovne preporuke OECD-a koje treba primeniti pri analizi propisa i njihovog uticaja.

3. Navedite i kratko obrazložite glavne prepreke zbog kojih se istraživanja nedovoljno koriste u kreiranju i sprovođenju javnih politika.

4. Navedite četiri glavne vrste upotrebe istraživanja u ostvarivanju koncepta dobrog vršenja javne vlasti.